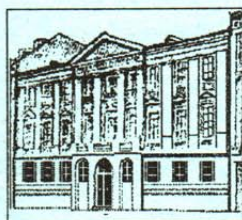

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ПРИРОДОЗНАВЧИЙ МУЗЕЙ

НАУКОВІ ЗАПИСКИ

Том 12

Спеціальний випуск

ВИДАВНИЦТВО ДЕРЖАВНОГО ПРИРОДОЗНАВЧОГО МУЗЕЮ
ЛЬВІВ — 1996

25091

57

Н 34 НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ПРИРОДОЗНАВЧИЙ МУЗЕЙ

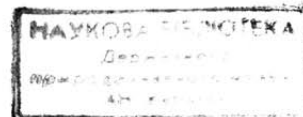
НАУКОВІ ЗАПИСКИ

Том 12

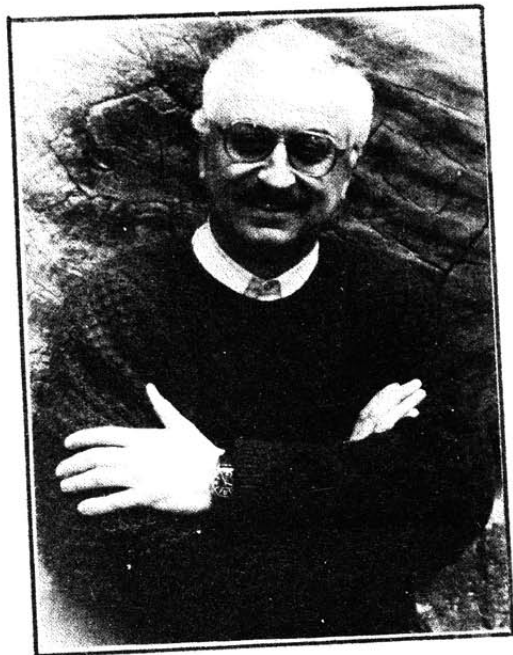
Спеціальний випуск

25091

Здійснено за фінансовою підтримкою
Львівської філії АТ "КІНТО"
(директор А.Я. Новаківський)

ВИДАВНИЦТВО ДЕРЖАВНОГО ПРИРОДОЗНАВЧОГО МУЗЕЮ
ЛЬВІВ — 1996

Ю. Чорнобай

ЮРІЙ МИКОЛАЙОВИЧ ЧОРНОБАЙ. ДО 50-РІЧЧЯ З ДНЯ НАРОДЖЕННЯ

Директор Державного природознавчого музею НАНУ, доктор біологічних наук, Юрій Миколайович Чорнобай народився 6 червня 1946 р. у м. Оренбурзі Російської Федерації. Шкільну освіту дістав у станичній школі на Кубані. З дитячих років зростав у науковому оточенні, під сильним впливом батька — Миколи Харитоновича Чорнобая (1918-1978), агрохіміка-науковця, фахівця з вирощування лікарських рослин та хімічного захисту рослин. Прагнення сина до наукової роботи підтримувала й мати — Раїса Володимирівна. Тому особливих вагань щодо обрання життєвого шляху не було. У 1964 р. Юрій починає працювати лаборантом Львівської зональної агрохімлабораторії, а з 1965 р. стає студентом біологічного факультету Львівського держуніверситету. Спеціалізувався по кафедрі фізіології рослин, яку очолював професор С.О. Гребінський. Лекційні курси тоді вели відомі львівські вчені професори Г.В. Козій (ботаніка), В.І. Здун (зоологія безхребетних), І.М. Шостаківська (фізіологія людини і тварин), Б.Ф. Сухомлінов (біохімія), Ю.Г. Шавловський (мікробіологія). Вирішальною подією у науковій біографії ювіляра стало навчання в аспірантурі у Державному природознавчому музеї АН УРСР (1972-1974 р.р.) та Львівському відділенні Інституту ботаніки АН УРСР (1974-1975 р.р.) під керівництвом професора М.А. Голубця (нині академік НАНУ). Роки творчого формування Ю.М. Чорнобая припали на період активного розвитку екологічних ідей у науковому середовищі. На цей час у Львові відбувся свого роду екологічний ренесанс, коли розпочалася унікальна за творчими наслідками сумісна праця професорів А.С. Лазаренка (чл.-кор. АН УРСР), К.А. Малиновського, М.А. Голубця, С.М. Стойки, В.Г. Коліщука та ін. Саме в такому осередку аспірант-початківець Ю.М. Чорнобай за порадою свого наставника проф. М.А. Голубця обрав власний науковий напрямок — дослідження процесів біодеструкції органічних речовин у природних екосистемах. Власне й перша його друкована праця, яка вийшла у 1975 р., була присвячена саме теоретичному осмисленню обраного напрямку. Особливої ваги дослідженням Ю.М. Чорнобая додає той факт, що більшість з них проводились на постійних пробних площах протягом багатьох років на біологічних стаціонарах “Кологори”, “Малинів”, “Микуличин”, “Пожижевська” та ін. У 1978 р. ювіляр захистив кандидатську дисертацію “Підстилка та деякі питання її біогеоценотичної ролі у лісах Чорногори (Українські Карпати)”. З цього часу під керівництвом Ю.М. Чорнобая почав формуватись оригінальний творчий колектив, який зараз існує як лабораторія біодеструкції

(завідувач к.б.н. О.Г. Марискевич) при відділі екосистемології Інституту екології Карпат НАНУ.

Підкреслюючи універсальне екосистемне значення процесів біодеструкції органічної речовини, Ю.М. Чернобай висвітлює ці явища у своїх наукових працях стосовно різних рангів екосистем — від консорції до біосфери. Широке охоплення питань з структурно-функціональної організації екосистем надзвичайно придалося, коли у 1987 р. НАНУ доручила йому очолити Державний природознавчий музей у Львові. Специфічна організація наукової роботи комплексного науково-природничого закладу значною мірою вплинула на світогляд і творчі напрямки вченого. Визначальним у музейний період роботи Юрія Миколайовича є його звернення до проблем екоінформатики, оптимізації науково-фондової роботи, підготовки спеціалізованих музейних кадрів. За ці роки відбулося значне омолодження колективу, з'явилася нова генерація музейних природничиків з сучасним екологічним мисленням, системним підходом до сьогоденних та перспективних проблем своєї установи.

Зберігши усі дослідницькі зв'язки з експериментальними колективами системних екологів, він зосередив увагу на еколого-таксономічних аспектах ґрунтової біоти, її індикаційних властивостях і ресурсному потенціалі. Одночасно він зробив систематизацію колосального 20-річного експериментального матеріалу — з питань детритної трансформації рослинного опаду в екосистемах. Наслідком стала докторська дисертація “Трансформація фітодетриту в екосистемах Українських Карпат”, яку Ю.М. Чернобай захистив у 1995 р. Крім оригінальних експериментальних даних, які самі по собі мають значну наукову цінність, у роботі містився опис визначальних закономірностей деструкції фітомаси відповідно до еколого-типологічного підпорядкування та ендегенної організації гірських екосистем, оцінку природних та антропогенних тенденцій у забезпеченні стійкості детритного блоку та його підблоків, морфо-функціональну номенклатуру і класифікацію підстилок рослинних угруповань Українських Карпат.

Ю.М. Чернобай — автор понад 110 наукових праць, співавтор декількох монографій, укладач збірників, організатор багатьох наукових конференцій, симпозіумів, семінарів. Він є членом наукових, науково-технічних і спеціалізованих рад, голова вченої ради музею, обраний членом Центральної ради Українського ботанічного товариства.

Вартує зазначити, що саме теперішній керівник музею відважився розпочати давно очікувану і життєво необхідну реконструкцію музею. Можна лише сердечно поспівчувати

науковцеві, який значну частку своєї енергії віддає на розв'язання нескінченних господарських та адміністративних справ. Але своєрідною рисою особистості Юрія Миколайовича є здатність створити конструктивну атмосферу, збудити ініціативу, дати повірити людям у власні сили і можливості. За будь-якої ситуації він зберігає зовнішній спокій, незмінну доброзичливість і коректну вимогливість. Напевно, важче було б досягнути ювіляру сьогоднішніх висот, якби не мав поруч ще із студентської лави вірної подруги-однокурсниці, мудрої порадиці — дружини Галини Павлівни, з якою в клопотах і radoщах виховали двох чудових дітей — біолога Андрія та економіста Ганну.

Колеги і однодумці Ю.М. Чернобая широко вітають його та його близьких з ювілеєм, який важко пов'язати з молодечою натурою “solenizanta”, зичать доброго здоров'я, нових творчих успіхів і як найповнішого втілення усіх далеко не вичерпаних задумів.

О.С. Климишин, Л.О. Тасєнкевич

ОСНОВНІ ПРАЦІ Ю.М. ЧОРНОБАЯ

1. До вивчення деструкції мертвої органічної речовини в біогеоценозі // Біогеоценологічні дослідження на Україні. — Львів: Б.В. — 1975. — С. 43-44.
2. Біологічна активність підстилок і ґрунтів лісових біогеоценозів Чорногори (Українські Карпати) // Біогеоценологічні дослідження на Україні: Тези I республ. наради. — Львів, 1975. — С. 127-129.
3. До вивчення впливу підстилок на нагромадження вологи у фітоценозах // Укр. ботан. журн. — 1976. — № 6. — С. 629-630.
4. Аллелопатические свойства подстилок в лесных биогеоценозах Карпат (Черногора) // Проблемы аллелопатии. — К.: Наук. думка, 1976. — С. 99-101.
5. Накопление и разложение подстилки в еловых фитоценозах северных склонов Черногоры (Украинские Карпаты) // Актуальные вопросы современной ботаники. — К.: Наукова думка, 1976. — С. 157-163. (Царик Й.В.)
6. О соотношении организмов-деструкторов подстилок в естественных биогеоценозах Карпат // Учен. записки Пермск. гос. пединститута. — Т. 150. — 1976. — С. 272-273. (Царик Й.В.)
7. Рослинний опад і формування підстилок в лісових угрупованнях Чорногори // Укр. ботан. журн. — 1977. — № 2. — С. 172-176.
8. Динамика микрофлоры и биологическая активность в подстилках и почвах лесных биогеоценозов Черногоры // Актуальные вопросы современной ботаники. — К.: Наукова думка, 1977. — С. 186-189.
9. Деякі кількісні і якісні параметри рослинного опаду в лісах північних схилів Чорногори // VI з'їзд УБТ. — К.: Наук. думка, 1977. — С. 326-327.
10. Опыт выявления некоторых признаков стабильности фитоценозов Карпат // Вопр. изучения и освоения флоры и растительности высокогорий. — Новосибирск: Б.И., 1977. — С. 164-166.
11. До класифікації підстилок в рослинних угрупованнях Карпат // VI з'їзд Українського ботан. товариства. — К.: Наукова думка, 1977. — С. 327-328. (Царик Й.В.)

12. Режим углекислоты в подстилке и почве растительных сообществ Черногоры (Советские Карпаты) // Актуальные вопр. соврем. ботаники. — К.: Наук. думка, 1977. — С. 184-186. (Царик Й.В.)
13. Энергетика подстилок и почв лесных биогеоценозов Карпат // Закономерности развития органич. мира и научн. осн. его использования. — Минск: Наука и техника, 1978. — С. 185-186.
14. Роль подстилок в биогеохимических циклах основных элементов питания в лесных экосистемах Карпат // Биогеоценология, антропоген. изменен. растит. покрова и их прогнозирова. — К.: Наукова думка, 1978. — С. 53-54.
15. Определение возраста лесных подстилок // Тезисы докл. VI делегат. съезда ВБО. — Л.: Наука. Ленингр. отделен., 1978. — С. 223-224.
16. Энергетическая оценка подстилки в коренных и производных лесных экосистемах // Структурно-функциональн. особ. естеств. биогеоценозов. — Днепропетровск: Б.И., 1978. — С. 159-160. (Шевчук А.И., Коржинский Я.В.)
17. Особенности аллелопатического режима лесных подстилок в условиях Карпат // Эксперим. биогеоценол. и агроценозы. — М.: Наука, 1979. — С. 71-72.
18. Аллелопатический режим и разложение подстилок карпатских лесов // VIII совещ. по проблеме фитонцидов. — К.: Наукова думка, 1979. — С. 79-80.
19. Формирование подстилок и плодородие почв в лесах Карпат // Биологич. продуктивн. почв и ее увелич. в интересах нар. хоз. — М.: изд. МГУ, 1979. — С. 179-180. (Шевчук А.И., Борсук Д.В., Ямковой В.Т.)
20. Интенсивность биологического круговорота в коренных и производных биогеоценозах Карпат // Лесоведение. — 1981 — № 6. — С. 32-38. (Царик Й.В.)
21. Функциональная характеристика разложения подстилок лесных экосистем // Пробл. и методы биотич. деструкции орг. вещ-в в почве естеств. биогеоценозов и агроценозов: Тез. Всес. школы. — Львов, 1982. — С. 18-20.
22. Системный подход к познанию сущности деструкционного процесса в биогеоценозах // Пробл. и методы биотич. деструкции орг. вещ-в в почве естеств. биогеоц-ов и агроц-ов. — Львов: Б.И., 1982. — С. 5-7. (Голубец М.А., Одинак Я.П., Шевчук А.И.)
23. Структурно-функциональные особенности производных луговых ценозов Карпат // VIII всес. совещ. "Изучен. и освоен. флоры и растит. высокогорий. — Свердловск: Б.И., 1982. — С. 94. (Дидух О.Г.)
24. Биотична деструкція органічних речовин у ґрунті природних біогео- та агроценозів // Вісник АН УРСР, 1983. — № 4. — С. 96-97.
25. Гифомицеты листовного опада — важное звено в детритном блоке лесной подстилки // Роль подстилки в лесных биогеоценозах. — М.: Наука, 1983. — С. 25-26. (Борисова В.Н.)
26. Материально-энергетические преобразования в микосинузиях лесных подстилок // Там же, с. 45-47. (Голубец М.А., Евтушенко А.И., Дидух О.Г., Павлюк М.А.)
27. Содержание в атмосферных осадках химических элементов и их роль в биокруговороте // Биогеоценол. покров Бескид и его динамич. тенденции. — К.: Наукова думка, 1983. — С. 133-135.
28. Режим углекислого газа в надземной части биогеоценоза // Там же, с. 135-147.
29. Продуктивность микосинузий и эохимическая характеристика их среды в лесных подстилках // Тезисы докл. VII делегат. съезда ВБО. — Л.: Наука, 1983. — С. 173. (Евтушенко А.И., Дидух О.Г., Павлюк М.А.)
30. Консорция як елементарна екологічна система // Укр. ботан. журн., 1983. — № 6. — С. 23-28. (Голубец М.А.)
31. Дыхательный газообмен и энергетика детрита в субальпийском поясе Карпат // Пробл. почв. зоологии. Тез. докл. VIII всес. совещ. — Ашхабад: Б.И., 1984. — Кн. 2. — С. 151-152.
32. Динамика деструкционных процессов в подстилках дубовых лесов // Биогеоценол. исслед. на Украине. Тез. докл. III респ. совещ. — Львов: Б.И., 1984. — С. 109-111. (Дидух О.Г., Павлюк М.А.)
33. Ассоциативные системы гифомицетов листовного опада в лесных биогеоценозах // Там же, с. 49-50. (Борисова В.Н.)
34. Функциональная характеристика разложения лесных подстилок // Разложен. растит. остатков в почве. — М.: Наука, 1985. — С. 49-67.
35. Участие фитосапрофитов в биохимических превращениях опада листьев дуба и граба // Растительноядные животн. в биогеоц-х суши. — М.: Наука, 1985. — С. 116-120. (Яворницкий В.И., Дидух О.Г., Павлюк М.А.)
36. Эффективность трансформации энергии подстилки в лесных биогеоценозах Карпат и их предгорий // Стабильн. и продуктивн. лесных экосистем. Тез. докл. Всес. совещ. — Тарту: Изд-во Тартуск. гос. ун-та, 1985. — С. 33-34. (Голубец М.А., Одинак Я.П.)
37. Функціональні моделі обмінних процесів у підстилках лісових угруповань Чорногори (Українські Карпати) // Укр. ботан. журн., 1985. — № 2. — С. 28-32.
38. Пространственная изменчивость микробиологических процессов в почвах послелесных лугов // Микробиол. проц. в почвах и урожайн. с.-х. культури. — Вильнюс: Б.И., 1986. — С. 381-383. (Евтушенко А.И., Дидух О.Г., Павлюк М.А., Мятликова Е.А., Валагурова Е.В.)
39. Деструкционные комплексы коренных и производных биогеоценозов верховья бассейна Прута (Украинские Карпаты) // Общие пробл. биогеоценол. Тез. II всес. совещ. — М.: Наука, 1986. — Т. 1. — С. 256-257. (Голубец М.А., Дидух О.Г., Евтушенко А.И. и др.)
40. Антропогенная динамика биогеоценологического покрова верховья бассейна Днестра и ее экологические последствия // Там же, т. 2. — С. 3-4. (Голубец М.А., Одинак Я.П., Шевчук А.И. и др.)
41. Пастбищные сукцессии деструкционных комплексов карпатской долины // Там же, т. 2. — С. 35-37. (Дидух О.Г., Евтушенко А.И., Козловский Н.П. и др.)
42. Проблема исходных экологических понятий в связи со стандартизацией сбора и представления информации // Принципы и методы эоинформатики: Матер. всес. совещ. — М.: Наука, 1986. — С. 197-198. (Голубец М.А.)
43. О необходимости стандартизации экологической информации // Стандартизация и метрология: Матер. Всес. семинара по пробл. стандартиз. и метрологии. — Ташкент: Изд-во ФАН, 1986. — С. 100-104. (Голубец М.А.)
44. Биохимический состав и функциональные особенности подстилок в фитоценозах Карпат и Предкарпатья // VIII съезд УБО: Тез. докл. — К.: Наукова думка, 1987. — С. 169. (Дидух О.Г.)
45. Микологическая индикация детритных звеньев лесных экосистем // Там же, с. 59. (Борисова В.Н.)
46. Формирование биохимической среды обитания популяций растений под влиянием подстилок // Динамика ценопопуляций травян. растен. — К.: Наукова думка, 1987. — С. 113-121. (Дидух О.Г., Павлюк М.А.)
47. Математические модели зависимости встречаемости гифомицетов от содержания в лесной подстилке основных ее компонентов и их

- индикационное значение // Микробиологическая деструкция органич. остатков в биогеоценозе: Тез. докл. Всес. совещ. — М.: Наука, 1987. — С. 11-13. (Борисова В.Н., Садовников Ю.С.)
48. Диагностика детрита в горно-лесных бурых почвах Карпат // Диагностика деградации и воспроизводства лесных почв: Тез. докл. Всес. конф. — Тарту: Б.И., 1987. С. 89-90.
49. Влияние почвенных сапротрофов на биохимический состав дубового опада // Почвенная фауна и почвенное плодородие: Тр. 9-го Межд. коллокви. по почв. зоологии. — М.: Наука, 1987. — С. 298-300. (Яворницкий В.И.)
50. Сукцессии беспозвоночных и биохимическая динамика детрита в дубовых лесах Приднестровья // Проблемы почвенной зоологии: Матер. IX Всесоюз. совещ. — Тбилиси: Мецниереба, 1987. — С. 328-329. (Дидух О.Г., Козловский Н.П., Яворницкий В.И.)
51. Фитогенное поле как системная среда // Распараллеливание обработки информации. — Львов: Изд-во Львовского ун-та, 1987. — С. 121-123. (Царик И.В., Жилияев Г.Г.)
52. Перспективы теорії фітоценології // Вісн. АН УРСР. — 1988, № 10. — С. 98.
53. Итоги и задачи исследований антропогенной трансформации растительного покрова Украинских Карпат // Актуальные вопросы ботаники в СССР: Тез. докл. VIII делегатского съезда ВБО. — Алма-Ата: Наука, 1988. — С. 193-194. (Голубец М.А., Одинак Я.П., Шевчук А.И. и др.)
54. Структурно-функциональные особенности комплексов гифомицетов в детритных звеньях лесных экосистем // Там же, С. 154. (Борисова В.Н., Здоровец Л.М.)
55. Антропогенная трансформация биогеоценологического покрова Карпатского государственного природного национального парка и ее экологическая оценка // Рациональное использование, охрана, воспроизводство биологических ресурсов и экологическое воспитание: Тез. респ. конф. — Запорожье, 1988. — С. 34-39. (Голубец М.А., Одинак Я.П., Козак И.И. и др.)
56. Кинетика распада органических компонентов в подстилках лесов верхнего Приднестровья // Деструкция органического вещества в почве. — Вильнюс: Б.И., 1989. — С. 182-186.
57. Особенности деструкционных процессов в лесных экосистемах Карпатского региона // Чтения памяти акад. В.Н. Сукачева, VII: Механизмы биотической деструкции органических веществ в почве. — М.: Наука, 1989. — С. 62-88.
58. Социальный заказ природоведческого музея в условиях экологизации мышления // Экология и культура: Тезисы XII Всесоюз. теорет. семинара "Мировоззрение и научное познание" Ч. II. — Луцк: Б.И. — 1989. — С. 98-99. (Климишин А.С.)
59. Исходные задачи эколого-информационной организации регионального природоведческого музея // Каталог музейных фондов. Сб. науч. трудов. — Львов: ГПМ АН УССР, Б.И. — 1990. — С. 197-202.
60. Антропогенная динамика биогеоценологического покрова верховья бассейна Днестра и ее экологические последствия // Общие проблемы биогеоценологии. — М.: Наука, 1990. — С. 19-31. (Голубец М.А., Одинак Я.П., Шевчук А.И. и др.)
61. Фактор биологического разнообразия в детритной биоконверсии // Проблемы изуч. и сохран. биол. разнообразия: XII объединенный пленум совестк. и республ. комитетов по прогр. ЮНЕСКО "Человек и биосфера". Тез. докл. — Фрунзе: "Илим", 1990. — С. 146.
62. Еталонні детритні комплекси Карпатського національного парку // Нац. парки, їх багатofункц. знач. і пробл. охор. природи: Тези доп. наук.-практ. конф. — Яремча: Б.И., 1990. — С. 100-101.
63. Мікробне населення ґрунтів Карпатського Державного природного національного парку // Там само, с. 54-55. (Мятликова К.О.)
64. Розклад целюлози в ґрунтах Карпатського державного природного національного парку // Там само, с. 101-102. (Марискевич О.Г.)
65. Запасы подстилок и гумусное состояние бурых горно-лесных почв Карпат // Пробл. лесоведения и лесной экологии: Тез. докл. Всес. совещ. (Минск, 1990). — М.: Б.И., 1990. — Т. 2. — С. 498-499.
66. Разложение целлюлозы как функциональный компонент детритной трансформации веществ в горных экосистемах Карпат // Там же, с. 354-356. (Марискевич О.Г.)
67. Антропогенная динамика биогеоценологического покрова верховья бассейна Днестра и ее экологические последствия // Общие проблемы биогеоценологии. — М.: Наука, 1990. — С. 19-32. (Голубец М.А., Одинак Я.П., Шевчук А.И. и др.)
68. Дигрессия детрита в производных экосистемах // Badania biologiczne ekosystemow ladowych i wodnych Roztocza i Karpat Wschodnich w warunkach antropopresji. Lubelsko-Lwowska Sesja naukowa (25-27 wczesnia 1989). — Lublin, 1990. — S. 77. (Марискевич О.Г.)
69. Кинетика деструкционных процессов в подстилках лесов Сколевских Бескид // Там же, с. 75-76. (Одинак Я.П.)
70. Диагностика антропогенных изменений детрита в бурых горно-лесных почвах Карпат // Деградация и восстановление лесных почв. — М.: Наука, 1991. — С. 163-174. (Марискевич О.Г.)
71. Динамика экстрактивных веществ в подстилках дубовых лесов Верхнего Приднестровья // Почвоведение. — 1991. — № 4. — С. 162-167. (Марискевич О.Г.)
72. Biological diversity and steadiness of the litter transformation in Carpathian ecosystems // Proceedings IV Intern. conf. European-Mediterr. Division of the Intern. Assoc. of Bot. Gardens: Georgia, 1991. — Tbilisi: Publ. Geor. Ac. of Sci., 1991. — P. 13.
73. Концепция ИПС естественно-научного музея // Применение персональных компьютеров в биологии (Львов, 1991): Тезисы докладов Межреспубликанской Школы. — Минск: Изд-во "Экоинфо", 1991. — С. 24-25.
74. Исходные задачи музейной БД почвенных эталонов // Там же, С. 44-45.
75. Комплексы почвенных беспозвоночных в системе репрезентативности объектов природы Волыно-Подолья и Украинских Карпат // Пробл. почв. зоологии: Мат. докл. X Всесоюз. совещ. — Новосибирск: Б.И., 1991. — С. 106.
76. Органічний склад підстилок у фітоценозах Українських Карпат // Укр. ботан. журн. — 1992. — Т. 49. — № 3. — С. 20-25. (Марискевич О.Г.)
77. Типологічні особливості підстилки рослинних угруповань Карпат та прилеглих територій // IX з'їзд УБТ: Тези доповідей. — К.: Наукова думка, 1992. — С. 90.
78. Почвы и подстилки основных типов биогеоценозов Росто́чья и Сколевских Бескид (Рабочие экскурсии III Межресп. школы по изучен. коллембол; Львов-1992). — Львов: Б.И., 1992. — 43 с.
79. Фітодетрит у складі природно-заповідних об'єктів, його моніторинг і методи досліджень // Екологічні основи оптимізації режиму охорони і

- використання природно-заповідного фонду: Тези доп. міжнар. конф. — Рахів: Б.В., 1993. — С. 278-279.
80. Розклад підстилок в біогеоценозах лісового поясу Чорногори // Структура високогірних фітоценозів Українських Карпат. — К.: Наукова думка, 1993. — С. 103-113.
81. Біотичний компонент ґрунтів у природних ландшафтах Волино-Поділля // Велика Волинь: минуле й сучасне: Матер. міжнар. конф., жовтень 1994 р. — Хмельницький: Б.В. — 1994. — С. 638-639.
82. Проблеми детритної трансформації біомаси в умовах урбанізованої екосистеми // Урбанізація як фактор змін біогеоценотичного покриву: Матеріали конф. 21-23.09.94. — Львів: Академія-Експрес, 1994. — С. 13-15.
83. Динаміка угруповань фітосапрофагів в опаді лісів Розточчя // Наук. зап. ДІМ НАНУ. — Львів: Вид-во ДІМ НАНУ, 1994. — Т. 11. — С. 86-94. (Харамбура Я.Й., Щербаківа О.М.)
84. Органохімічний і гумусовий стан підстилок у провідних типах лісів Розточчя // Там само, с. 76-85. (Залецька О.Ю.)
85. Розподіл і перетворення компонентів у підстилках угруповань високогір'я Карпат // Укр. ботан. журн. — 1994. — Т. 51. — № 4. — С. 11-17. (Марискевич О.Г.)
86. Профільний розподіл і трансформація фітодетриту в лісових угрупованнях Карпат // Укр. ботан. журн. — 1994. — Т. 51. — № 5. — С. 75-80. (Марискевич О.Г.)
87. The *Paramecium aurelia* Species Complex in the Chornoghora Mts (Eastern Carpatians) // *Folia biologica* (Krakow). — 1994. — Vol. 42. — № 3-4. — P. 109-114. (Przybos E.)
88. Детритні комплекси як об'єкт екологічного моніторингу // Геоєкологічні дослідження: стан і перспективи: 36. наук. праць Міжнар. наук.-практ. конф. Івано-Франківськ, 1995 р. — К.: Б.В., 1995. — Ч. 1. — С. 94-96.
89. Do klasyfikacji prochnic roślinnych w ekosystemach // *Szata roślinna Polski w procesie przemian: Mater. konf. i sympos. 50 Zjazdu Pol. Tow-wa Botanicznego.* — Krakow: Wyd. Inst. Bot. PAN, 1995. — S. 71.

Чорнобай Ю.М. Детрит як функціональний чинник біоресурсів ґрунту	3
Голубець М.А., Козловський М.П. Потік енергії та її розподіл в наземних екосистемах як основа формування тваринного населення ґрунту	31
Байдашніков О.О., Смелянов І.Г. Таксономічне багатство наземних молюсків у рослинних формаціях Українських Карпат	35
Смелянов І.Г., Байдашніков О.О. Структурна складність наземних малакокомплексів в умовах вертикальної поясності Українських Карпат	35
Ефремов А.Л. Информационные модели учета биоресурсов почвы	36
Жуков О.В., Пилипенко О.Ф. Екологічні напрямки зоологічної діагностики лісових ґрунтів степового Придніпров'я	36
Капрусь І.Я. До питання про типологію лісових угруповань ногохвісток (<i>Collembola</i> , <i>Entognata</i>) в Карпатах	37
Капрусь І.Я., Шевчук А.Л. Деякі особливості висотної диференціації населення ногохвісток (<i>Collembola</i>) в Українських Карпатах	39
Кісенко Т.І. Структурно-функціональні аспекти організації комплексів безхребетних тварин підстилок як відображення процесів розкладу органічної речовини	41
Климишин О.С. Особливості опадів популяцій кореневищних, вегетативно рухомих рослин	41
Козловський М.П. Фітонематодні комплекси первинних і вторинних екосистем Карпатського регіону	42
Марискевич О.Г. Оцінка біотичного потенціалу ґрунтів Українських Карпат	46
Марискевич О.Г., Козловський В.І. Акумуляція важких металів ґрунтами екосистем Чорногори	47
Марискевич О.Г., Шпаківська І.М. Органічний вуглець у ґрунтах екосистем Чорногори	48
Меламуд В.В. Угруповання панцирних кліщів (<i>Acariformes</i> , <i>Oribatei</i>) Українських Карпат	50
Різун В.Б. Деякі параметри структурної організації карабідокомплексів лісів Розточчя та Українських Карпат як складової частини мезофауни ґрунту	53
Сметана М.Г. Структура комплексів мікроартропод гірських екосистем	55

Сметана Н.М. Структура угруповань мезофауни степових ґрунтів	56
Сметана О.М., Резніченко Т.І. Мезофауна Криворізького ботанічного саду	56
Стефурак В.П. Зміна комплексу ґрунтових мікроорганізмів на різних стадіях розкладу рослинних решток	57
Стефурак В.П., Стефурак Р.В. Целюлозоруйнуюча здатність лісових ґрунтів Українських Карпат	57
Шаповал С.І. Особливості гумусоутворення в ґрунтах Криворіжжя	58
Штірц А.Д. Добова активність орібатидних кліщів (<i>Acariformes</i> , <i>Oribatei</i>) у заповіднику "Хомутовський степ"	58
Савицька О.М., Олексів І.Т. Еколого-токсикологічна ситуація водоймах західного регіону України	59
Яворницький В.І. Вплив рекреаційного навантаження на комплекси ґрунтової мезофауни лісових екосистем Трускавецької курортної зони	61
Климишин О.С., Тасякевич Л.О. Юрій Миколайович Чорнобай. До 50-річчя з дня народження.	65